Zeer Geheim

MINISTERRAAD

Ex.nr.

Nr.11517

Notulen van de vergadering gehouden op
vrijdag 25 oktober 1985 in de Trêveszaal van
het Kabinet Minister-President,
aangevangen 's morgens om
10 uur

Aanwezig: minister-president Lubbers en de ministers Van Aardenne, Braks, Brinkman, Van den Broek (beh.pt.8a en 9), Deetman, De Koning, Rietkerk, Ruding, De Ruiter en Schoo
(Afwezig zijn de ministers Korthals Altes, Smit en Winsemius)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen Brokx ~~(pt.2e en 5)~~, Van Eekelen (pt.3b) en Korte (pt.2j)

Secretaris : mr.J.H.Kist
Adjunct-secretaris: mr.P.C.A.Hulst
Hoofddirecteur RVD: mr.M.J.D.van der Voet

1. Notulen van de vergadering van 27 september 1985 (nr.11481 en 11481c)

Aangehouden tot de volgende vergadering.

2. Hamerstukken

a. Wijziging van hoofdstuk XI (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer) van de begroting voor 1985 (Brief van de minister van Financiën dd. 14 oktober 1985, nr.485-3998, met wetsontwerp)

Zonder discussie aanvaard.

508542FR

© NA, 2.02.05.02 (Arch. MR) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 4356
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/Z01099

3 b. Conclusies van de coördinatiecommissie dd. 23 oktober 1985 (Brief van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken dd. 23 oktober 1985, nr.32/85, met bijlagen)

Minister De Koning wijst er met betrekking tot par.1.1, economisch jaarrapport 1985/1986, op dat Nederland in de discussies moet aansluiten bij die voorstellen die een ondersteuning inhouden van het Nederlandse beleid. Als voorbeelden noemt spreker de paragraaf lastenverlichting, noodzaak van loonmatiging en het ondersteunen van de binnenlandse vraag. Een planmatige aanpak voor meerdere jaren van dergelijke zaken komt ook in het permanent kadercomité arbeidsvraagstukken aan de orde. Hierdoor komt ook van werknemers- en werkgeverszijde een visie ter tafel, waarop het kabinet moet reageren.

Minister Deetman merkt met betrekking tot par.1.5, begrotingsdiscipline, op dat de tekst over de aanpassing van de zg. Londense norm in verband met de toetreding van Spanje en Portugal suggereert dat het hier slechts techniek betreft. Spreker vraagt zich af of hierachter wellicht toch meer schuilt.

Staatssecretaris Van Eekelen is het met minister De Koning eens dat het economisch jaarrapport ook binnenlands-politiek van groot belang is. Nederland moet er zeker toe overgaan te onderstrepen welke beleidsonderdelen als uitgangspunt voor het Nederlandse beleid gelden. Nederland wordt in het jaarrapport thans als stimulator aangeduid, hetgeen ook van betekenis is. Naar aanleiding van de door minister Deetman geuite vrees merkt spreker op dat de Londense norm als zodanig niet zal worden gewijzigd, maar het plafond zal moeten worden bijgesteld als gevolg van de toetreding van Spanje en Portugal met ingang van 1 januari 1986. Deze toetreding heeft immers grote financiële consequenties, die al ten tijde van de toetredingsonderhandelingen naar voren zijn gekomen.

Minister Ruding beaamt dit. De Londense norm als zodanig blijft intact, terwijl er een uitbreiding moet worden overeengekomen ten behoeve van de toetreding van de eerdergenoemde landen. Spreker merkt in reactie op het betoog van minister De Koning op dat het inderdaad van grote betekenis is om een aantal uitgangspunten in het Nederlandse beleid te onderstrepen.

Spreker is echter wel voornemens tegen de achtergrond van de kandidatuur van Nederland als stimuleringsland de absolute eis van het terugdringen van het financieringstekort overeind te houden. Een stimuleringsbeleid kan namelijk op verschillende manieren worden gevoerd, te weten door het omlaag brengen van de uitgaven van de overheid, ofwel het omlaag brengen van de inkomsten daarvan. De goede indruk die Duitsland in dit opzicht heeft gevestigd, is voor een belangrijk deel te wijten aan het grote nominale bedrag aan belastingverlaging, dat daar is toegepast. De Nederlandse overheid daarentegen doet dit ieder jaar stilzwijgend door middel van de automatische inflatiecorrectie.

De minister-president is het er volledig mee eens dat niet de indruk mag ontstaan dat de bondsrepubliek Duitsland een stimulerend beleid voert en Nederland niet.

Staatssecretaris Van Eekelen merkt met betrekking tot par.1.6, wijziging EG-begroting 1986 (Engelse bijdrage), op dat hij een bijstelling van de begroting hiervoor thans niet noodzakelijk acht. Eventueel kan deze bijstelling later bij nota van wijziging worden ingevoerd. Indien de deur nu wordt opengezet, zal er een precedent wordt gecreëerd. De Engelsen hebben formeel overigens wel recht op een verlaging van hun bijdrage.

Minister Ruding merkt naar aanleiding van par.1.7, diversen (EMS-IGC), op dat commissievoorzitter Delors wil pogen om door middel van een verdragswijziging het Europa van de twee snelheden vast te leggen. Spreker is zeer ontstemd over de wijze waarop Griekenland (zie par.1.2, blz.2 van de conclusies van de coördinatiecommissie) zich ten aanzien van de Gemeenschap opstelt. De inhoud van de door dat land bepleite maatregelen is ronduit anti-communautair. Op essentiële onderdelen is er een totaal gebrek aan communicatie en consultatie van de medelidstaten. Terwijl op een enkel detail van deze maatregelen tevoren mededelingen zijn gedaan, wordt bijv. achterwege gelaten te melden dat er een forse devaluatie op komst is. Dit is onaanvaardbaar. Commissievoorzitter Delors deelt deze mening en de indruk bestaat dat hij de gevoelens van ongenoegen ook in de raad tot uiting zal brengen.

Minister Braks is het met dit betoog eens. Hoewel moet worden gezegd dat Griekenland voor een spectaculaire groei van de interne markt heeft zorg gedragen, constateert spreker telkenmale een schending door Griekenland van algemene procedures binnen de Gemeenschap. Dit geldt met name ten aanzien van bedrijven die transacties met de Grieken zijn aangegaan en die daarna geen geld ontvangen.

Staatssecretaris Van Eekelen wil er nog wel op wijzen dat in de raad van ministers voorzichtig moet worden gemanoeuvreerd, omdat de Griekse minister van financiën een - in communautair opzicht - correct beleid voorstaat.

De raad aanvaardt de conclusies.

3 c. Internationale tinovereenkomst

Minister Van Aardenne merkt op dat hedenochtend om 11 uur een conferentie zal worden gehouden over de onder grote druk staande internationale tinovereenkomst. Deze overeenkomst staat op instorten, doordat de producentenprijs al jarenlang te hoog is gehouden. Thans resteren nog slechts twee mogelijkheden, te weten het bieden van een overheidsgarantie voor het uitstaande bankkrediet, of het laten instorten van de tinovereenkomst. De markt herneemt hierdoor zijn werking. Het afspringen van de overeenkomst leidt wel tot een eenmalig verlies van f.27 mln, terwijl een overheidsgarantie f.40 mln zal moeten bedragen en jaarlijks nog een aanzienlijke bijdrage. Naar sprekers indruk is de keuze tussen de beide alternatieven eenvoudig. Wel bestaan er zorgen ten aanzien van de situatie in de tinproducerende Asean-landen. De vraag is in hoeverre de andere EG-lidstaten bereid zijn om in financiële zin iets voor deze landen te doen. Nederland zal hierover in ieder geval een uitspraak moeten doen en bij voorkeur reeds deze ochtend ten tijde van de eerdergenoemde conferentie.

Minister Schoo kan zich in de lijn van minister Van Aardenne vinden. De overeenkomst moet niet kunstmatig in het leven worden gehouden. Wel moet in EG-verband compensatie worden geboden aan de Asean-landen in een poging om de economische en politieke relaties met deze landen meer basis en vitaliteit te geven. Dit geldt in het bijzonder voor Maleisië, Indonesië en Thailand. De werkgelegenheid in die landen is voor een belangrijk deel gebaseerd op dit export-produkt.